

Maria ILIESCU

DATE PERSONALE

Data și locul nașterii: 1 iunie 1927, Viena, Austria

Stare civilă: căsătorită, 1 copil

Adresa personală

Erkrath (Düsseldorf),
Schinkelstr. 30. D - 40699
GERMANIA
Tel:
Tel:
Tel. mobil:
e-mail:

Adresa profesională

STUDII

1972 Doctorat în Lingvistică romanică (la prof. Iorgu Iordan) cu teza *Les frioulan à partir de dialectes parlés en Roumanie*

1946 – 1950 – Facultatea de Filologie: a) Secția de Filologie clasică (care cuprindea și catedra de lingvistică generală); b) secția de istorie (specialitatea istorie medie)
– Liceul *Notre Dame de Sion* (București)

GRADE DIDACTICE PROFESIONALE

- 1999 – numire ca profesor consultant cu drept de conducere de doctorate la Universitatea din Craiova.
1989 – 1997 – profesor titular al Catedrei de limba și literatura română la ‘Facultată di Littere e Filosofia’ a Universității din Trento (Italia)
1993 – prezent – *Profesor de onoare* la Institutul de Limbi Romnice al Universității din Innsbruck (Austria) cu dreptul de a ține cursuri, de a conduce lucrări de licență, lucrări de doctorat;
1987 – 1998 – predare a unor cursuri și seminarii la Facultățile de Filologie Universităților din Düsseldorf și Köln (Germania).
1986 – 1987 – suplinire temporară la Institutul de romanistică al Universității din München (Germania)
1985 – 1986 – suplinire temporară a catedrei de limbi romanice a prof. H. Schmid la Facultatea de Filologie a Universității din Zürich (Elveția)
1983 – 1993 – *visiting professor*, apoi profesor cu contract la Institutul de Limbi Romnice al Universității din Innsbruck (Austria).
1972 – 1982 – profesor titular la catedra de limbi romanice și lingvistică generală la Universitatea din Craiova.
1952 – 1972 – cercetător principal la Institutul de Lingvistică al Academiei (București)
1950 – 1952 – asistentă la catedra de filologie clasică și lingvistică generală a Universității București

ACTIVITATE ȘTIINȚIFICĂ

Distincții

- 2009 – Ordinul Național « Serviciul Credincios » în gradul de „Comandor” conferit de Președintele României Doamnei Profesor Doctor Maria Henrietta Iliescu Decret 1565 din 22.10.2009.
2009 – Medalia de onoare a universității din Gant (Belgia)
2008 – Acordarea titlului de Doctor honoris causa al Universității din Innsbruck
2008 – Diploma « Meritul Academic » acordat de Președintele Academiei Romane Acad. Ionel Haiduc, 19 sept. 2008.
2007 – Alegerea ca Președinte al *Societății internaționale de Lingvistică Romică* (Strasbourg)
2005 – Acordarea titlului de ‘profesor honoris causa’ de către Universitatea din București,

- 2005 – Acordarea marelui premiu de știință *Wienschaftspreis* al Landului Tirol
 2001 – Alegerea ca Vice-Președinte al *Societății internaționale de Lingvistică Romanică* (Strasbourg)
 2000 – Numirea în *Research Board of Advisors 2000* al Institutului biografic american.
 1999 – Conferirea titlului de membru de onoare al *Institutului de Lingvistică 'Iorgu Iordan'*
 1998 – Publicarea unui număr omagial Maria Iliescu în *Analele Universității din Craiova*.
 1998 – Conferirea titlului de Doctor honoris causa al Universității de Vest Timișoara.
 1992 – Publicarea unui volum omagial Maria Iliescu editat de prof. G. Plangg și J. Kramer, apărut la editura Buske.
 1991 – Numire în comitetul *Societății de Latină Târzie și Medievală*.
 1991 – Numire ca vice președinte a aceleasi societăți.
 1987 – Numirea în Comitetul *Societății Societas linguistica europea* (Kiel, Germania). Ulterior vice-presedinte al societății.
 1980 – Numirea în Comitetul *Societății internaționale de Lingvistica romanică*, Strasbourg, Franta.
 1974 – Premiul Academiei pentru cartea *Le frioulan à partir des dialectes parlés en Roumanie*.
 1954 – Premiul de Stat cl. II pentru activitatea la *Gramatica limbii române*.

Conducere de doctorat:

- la Craiova (1999 – până în prezent) 16 teze susținute public, 4 în pregătire. Un număr de teze s-au ocupat și de derivare neologica).
- la Innsbruck (1983 – până în prezent).

Organizare de manifestări științifice:

- 2007 – Organizatoare împreună cu prof. Heidi Siller a celui de al XXV.-lea *Congres internațional de lingvistica și filologie romanică*, Innsbruck, Austria.
 1990 – Organizarea la München (cu Sanda Sora și W.Österreicher) a colocviului: *Rumänisch - Typologie, Klassifikation, Sprachcharakteristik* (și editarea actelor)
 1997 – Organizarea la Trento (cu Patrizia Cordin și E Banfi) a colocviului *L'Italia settentrionale crocevia delle lingue romanze* (și editarea actelor)
 1991 – Organizarea celui de la III-lea *Colocviu internațional de Latină vulgara și târzie* (și editarea actelor)
 1985 – Organizarea (cu prof. G. Plangg) a *Colocviului internațional 'Gartner'* (și editarea actelor.)

Colective de cercetare:

- Membră a colectivului de Lingvistică Romanică (Elaborarea *Crestomației romanice*)
- Membră a colectivului de Etimologii pentru *DLR* (1960-1983).
- Responsabila sectorului de lexicografie bilingvă (1954-1958)
- Responsabila colectivului pentru elaborarea Dicționarului Limbii române moderne (1954-1955)

Redactor al unor publicații științifice:

- Membră a comitetului de redacție a revistei *Bulletin de la Société roumaine de linguistique romane*.

Membru al unor societăți științifice internaționale:

- Société internationale de linguistique et philologie romane, Vicepräsidentin ab 2001.
- Societas Linguistica Europaea (gewesene Vicepräsidentin).
- Società Linguistica italiana.
- Deutscher Romanistenverband.
- Im Comité der Gesellschaft Latin Vulgaire - Latin Tardif.
- Ehrenmitglied des Instituts für Linguistik der Rumänischen Akademie der Wissenschaft.
- Associazione Italiana di Rumenistica.

Lista de lucrări

a) Cărți autor unic

- 2008 – *Miscellanea Romanica*, Clusium și Scriptor, 545 pag.
 2007 – *Româna din perspectiva romanică*, Editura Academiei Române, 410 pag.

2007 – *Pan- und Raetoromanica Von Lissabon bis Bukarest, von Disentis bis Udine*, Ibidem Verlag, Stuttgart, 2007, 531 p.

1972 – *Le frioulan à partir des dialectes parlés en Roumanie*, The Hague/Paris, Mouton.

b) Volume colective

1991 – *Du latin aux langues romanes. Choix de textes traduits et commentés (du II-e s. av. J.Ch. - X- e. s. ap.J.C.)*, Wilhelmsfeld, W.Egert, 1991 (cu Dan Slusanski).

1991 – *La typologie de la morphologie verbale romane. Vue Synchronique*, Innsbruck 1991 (Innsbrucker Beiträge zur Kulturwissenschaft, Sonderheft 80), 600 S. (mit Louis Mourin).

1985 – *Rätoromanische Bibliographie* (RAE 13), Innsbruck (mit Heidi Siller).

1980 – *Limbile romanice. Introducere în studiul limbilor romanice II*, Reprografia Universității din Craiova, (mit Mihaela Livescu).

1979 – *Latina vulgară. Introducere în studiul limbilor romanice I*, Reprografia Universității din Craiova, 1978 (mit Mihaela Livescu).

1979 – *Lessico etimologico italiano* (LEI) (ed. Max Pfister) Durchsicht der das Rumänische betreffende Etymologien, Wiesbaden.

1969 – *Istoria limbii române* vol. II (ed. I. Coteanu, I. Fischer, M. Sala), București, 1969: Morfologia și sintaxa părților de vorbire (Substantivul, Adjectivul, Pronumele (52-74), Adverbul, Prepoziția, Conjuncția (104-109) (mit Liliana Macarie).

1965 – *Istoria limbii române* vol. I (ed. Al.Graur) București, Ed. Academiei,1965: Conjuncția (210- 214), Propoziția relativă (290-293), Propoziția completivă (338-343), Propoziția cauzală (338-356), Propoziția consecutivă (353-356), Propoziția condițională (356- 363), Construcții absolute (371-382)

1962 – *Crestomația romanică* (ed. Iorgu Iordan) , București, Ed. Academiei Vol. I 1962,: Limba latină (cu Liliana Macarie) 1-136; Limba retoromană - sec. XVI-lea(cu Florența Sădeanu) 292-463; Vol. II. 1965: Limba retoromană (sec.XVII-XVIII) 367-522; Vol. III/1 1968: Limba retoromană (sec.XIX-XX) 975-1330; Idiomurile romanice din R.S.F. (cu Alexandru Niculescu) 487- 532; Vol. III/3 Dialectul valon 487-552.

1958 – 1983 – *Dicționarul General al limbii române* Serie Nouă, Ed. Academiei R.S.R. București, 1958 - Mitarbeit im Kollektiv 'Etymologien' 1960-1983).

1954 – *Gramatica Limbii române* I-II, Ed. Academiei RSR, București, 1954.

c) Articole

Articole autor unic (după 2000)

2009 – ‘Notes sur deux verbes visuels perceptuels roumains, *a se uita* et *a privi*’, dans Sanda -Reinheimer Rîpeanu, *Studia linguistica in honorem Mariae Manoliu*, Bucuresti, Editura Universitatii din Bucuresti, 146-152.

2009– ‘Marqueurs discursifs d’appel’, in *Ladinometria, Festschrift für Hans Goebel zum 65. Geburtstag* / hrsg. von Gabriele Blaikner-Hohenwart et alii, in *Studi e ricerche*, Istitut Cultural Ladin "Majon di Fascegn" 5, 141-158.

2008 – ‘Phénomènes de convergence et de divergence dans la Romania’, in *Romanische Sprachgeschichte Historie linguistique de la Romania*, 3 Teilband, Walter de Gruyter, Berlin / New York, 3266-3281.

2008 – ‘Pentru o categorie de marci discursive de appel’, *Omagiu Vintila-Radulescu în SCL*, LIX, 2, Bucuresti, 389-399.

2008 – ‘Variations contradictoires dans le galloroman d’oil’ *Revue de Linguistique romane* Tome 72, Strasbourg, Janvier-Juin, 287-294, ISSN 0035-1458.

2008 – ‘Das possessive Genitivattribut im Altfranzösischen und im Rumänischen’, in Hrsg. Sabine Heinemann, Paul Videsott, *Sprachwandel und (Dis-)Kontinuität in der Romania*, Niemeyer; Tübingen, 15-25.

2007 – ‘Revenons aux neiges d’antan’, (edd.) Wolfgang Dahmen, Rainer Schlösser, *Romanistik in Geschichte und Gegenwart* 16, 177-188.

- 2007 – ‘Gab es eine kontinentale Romania?’ in *Syntax im Wandel*, Hrsg. Elisabeth Stark, Roland Schmidt-Riese, Eva Stoll, Narr, Tübingen, 133-143.
- 2007 – ‘Niveau de base, termes de base et vocabulaire fondamental’, in Ed. David Trotter, *Actes CILPR XXIV*, Niemeyer, Tübingen, IV 119-129.
- 2007 – ‘Notă asupra genului personal în limba română’, in *Limba română, limbă romanică*, Editura Academiei Române, București, 211-215.
- 2007 – ‘Les fonctions discursives des déterminants démonstratifs en espagnol, en français et en roumain’, in *Vernetzung, Festschrift für Gerd Wotjak zum 65. Geburtstag*, Band 1, hrsg. Juan Cuartero Otal und Martina Emsel, Peter Lang, Frankfurt am Main etc., 235-247.
- 2007 – ‘Rédondance et expressivité: autour d’un problème posé par l’article défini français et roman’, in *Studii de lingvistică și filologie romanică, Hommage offerts à Sanda Reinheimer-Rîpeanu*, Editura Universității din București, 289-294.
- 2007 – ‘Je sème à tout vent’, in *L’art de philologie, Mélanges en honneur de Leena Löfstedt*, ed. Juani Härmä, Elina Suomela-Härmä et Velikangas, Mémoires de la Société Néophilologique de Helsinki LXX, 131 – 137.
- 2007 – ‘Niveau de base, termes de base et vocabulaire fondamental’ (*Actes CILPR XXIV 2004*) Niemeyer, 2007.
- 2006 – ‘L’article adjectival roumain : un exemple de récurrence typologique cyclique’, in *RRL LI*, 1, 159-164.
- 2006 – ‘Traits lexicaux généraux dans le vocabulaire latino-roman’. In *Latin vulgaire – Latin Tardif VII*, Sevilla, Universidad de Sevilla, 369 – 380.
- 2006 – ‘Kollokationen in den romanischen Sprachen’. In Hrsg. Wolf Dietrich, Ulrich Hoinkes, Barbara Roviró, Matthias Warnecke, Narr / Francke, Tübingen, 189 - 208.
- 2006 – ‘Aspecte pragmatice ale sintagmei N+Dem. în limba română contemporană’, in ed. Ana-Cristina Halichias, *In honorem Luciae Wald*, 328-334.
- 2006 – ‘La grammaticalisation de l’expression du déterminant d’appartenance en ancien français et en roumain’, in *RRL*, LI, 2, 211-222.
- 2006 – ‘Griechisch und Rumänisch unter Berücksichtigung des aus der Phanariotenzeit stammenden umgangssprachlichen Wortgutes’, in Hrsg. Wolfgang Dahmen, Günter Holtus et alii, *Lexikalischer Sprachkontakt in Südosteuropa*, Narr, Tübingen, 237-254.
- 2006 – ‘Colocații în limbile romanice’, in *Lingua V*, 17-29.
- 2006 – ‘Aspecte pragmatice ale sintagmei N+Dem. în limba română contemporană’ *Volumul omagial L. Wald*.
- 2006 – ‘Méthodes actuelles dans l’études du français’, in *Analele Universității din Craiova*.
- 2005 – ‘La sémantique du prototype’, in , *Analele Universității din Craiova* , IX, 1, 26-34.
- 2005 – ‘Split Grammaticalization: Lat. SIC, rom. SI, (cu Maria M. Manoliu) in *Romanistik in Geschichte und Gegenwart*, 11,1, 3 – 18, 2005
- 2005 – ‘Auf der Suche nach dem Romanischen Prototyp’, in (Hrsg. Chr. Schmitt u. Barbara Wotjak) *Beiträge zum romanisch-deutschen und innerromanischen Sprachvergleich*, I, 133 – 142.
- 2005 – ‘Considération sur l’évolution sémantique du lat. *mergere*. In Latin et langues romanes’. Etudes linguistiques offertes à Jozsef Herman à l’occasion de son 80e anniversaire (edd. Sandor Kiss, Luca Mondin, Giampaolo Salvi), Niemeyer, Tübingen, 601-606. (ISBN 3-484-50508-7)
- 2005 – ‘Colocatii în limbile romanice’ „Kollokationen in den romanischen Sprachen“ (Vortrag gehalten in Cluj 2005)
- 2003 – ‘La typologie des langues romanes. État de la question’, in (ed.) F. Sánchez Miret, *Actas del XXIII Congreso Internacional de Lingüística y Filología Románica*, Tübingen, Niemeyer, 2003, 61-81.
- 2003 – 2004 – ‘Din soarta împrumuturilor românești din franceză’. *Studia Linguistica et Philologica in honorem D. Irimia. Analele științifice ale Universității “Al.I.Cuza” din Iasi (serie nouă). Secțiunea III Linguistica*, Tomul XLIX-L, 277-281. ISSN 1221-8448
- 2002 – ‘Polysémie et / ou clarté française’, in *Analele științifice ale Universității ‘Ovidius’* Secțiunea Filologie, Tom VIII Partea II, 259-274.
- 2000 – ‘Allgemeine Tendenzen des vulgärlateinischen Wortschatzes (als Vorstufe der romanischen Sprachen)’, in *Linguistica* 40, 2, 263-272.

Articole în volume colective (după 2000)

- 2007 – ‘Konvergenz- und Divergenzphänomene in der Romania: Morphosyntax und Syntax, In: Ernst, G. / Gleßgen, M.-D. / Schmitt, Chr. / Schweickard, W., (ed.) *Romanische Sprachgeschichte*, II, Walter De Gruyter.
- 2006 – ‘Kollokationen in den romanischen Sprachen’. In Dietrich, Wolf, Hoinkes, Ulrich, Roviró, Barbara, Warnecke, Matthias, Narr / Francke, Tübingen.
- 2006 – ‘Traits lexicaux généraux dans le vocabulaire latino-roman’. In *Latin vulgaire – Latin Tardif* VII, Sevilla, Universidad de Sevilla, 369 – 380.
- 2004 – ‘Probleme der Terminologie in der spanischen Schulgrammatik (cu Silvia Mayerhofer)’ in (ed.) Gärtner, E./Schönberger, A, *Über die Entwicklung der Terminologie de spanischen Grammatikographie*, Valentia Frankoforti Moenani MMIII, Bibliotheca Romanica et Latina II, 94-111.
- 2004 – ‘Le roumain langue de compromi’ (Hrsgb. Larissa Schippel), in *Im Dialog: Rumänistik im deutschsprachigen Raum*, Frankfurt am Main - Berlin..., Peter Lang, 205-210.
- 2004 – ‘Importanța semnificativului pentru lexicul latinei târzii în trecerea spre limbile romanice’. In *In memoriam I. Fischer. Omagiul foștilor colegi și discipoli*. Volum coordonat de Lucia Wald și Theodor Georgescu, Humanitas, București, 235- 242.
- 2004 – ‘Wie man mit bzw. über rumänische(n) Frauen spricht’ in Gil, Al, / Osthus, D. / Polzin- Hausmann, Cl. (eds.), *Festschrift für Christian Schmitt zum 60 Geburtstag*, Frankfurt am Main - Bern ..., Peter Lang, 193 ff.
- 2003 – ‘Heimtückische Entlehnungen im Rumänischen. Zur Geschichte rumänischer Entlehnungen aus dem Französischen’, in W. Busse/ J. Schmitt-Radefeld, *Rumänisch und Romanisch*, Volumul omagial für Rudolf Windisch, în Rostocker Beiträge zur Sprachwissenschaft, Heft 13, 149-155.
- 2003 – ‘Rumänisch’ in ed. Thorsten Roelcke, *Variationstypologie. Ein sprachtypologisches Handbuch der europäischen Sprachen*, Walter de Gruyter, Berlin-New York, 530-571.
- 2003 – ‘Il friulano e il romeno: due idiomi con una 'spiccata' individualità in Romania e Romània’ in *Lingua e cultura romena di fronte all'occidente*. A cura di Teresa Ferro, Forum, Udine, 31-39.
- 2003 – ‘Rumänisch’ in (Hrsg.). Thorsten Roelcke, *Variationstypologie. Ein sprachtypologisches Handbuch der europäischen Sprachen*, Walter de Gruyter, Berlin-New York, 530-571.
- 2002 – ‘Die logisch-semantische Präposition 'mit' im Französischen und im Rumänischen’, in ed. S. Heinemann, G. Bernhard, D. Kattenbusch, *Roma et Romania*, Tübingen, Niemeyer, 169- 182.
- 2002 – ‘Die Vielfältigkeit des Adstrats. Versuch einer Klassifizierung am Beispiel der externen Geschichte der rumänischen Sprache’, in ed. P.Cordin/ R. Franceschini / G. Held, *Parallela* 8, Milano, Bulzoni, 269-288.
- 2002 – ‘Rumänisch’, in M. Okuka /G. Krenn (ed.), *Lexikon der Sprachen des europäischen Ostens*, Wiesers Enzyklopädie des europäischen Ostens, Band 10, Klagenfurt/Celovec, Wien, Ljubljana, Wieser, 145-166.
- 2001 – ‘Die logisch-semantische Präposition mit im Surselvischen und im Rumänischen’, in M. Iliescu/ G. Plangg/ P. Videsott (ed.), *Die vielfältige Romania*, Gedenkschrift für Heinrich Schmid, Istitut Cultural Ladin 'Majon di fascegn', 87 - 99.
- 2001 – ‘Die Präpositionalsyntagmen [Präp.+Art./0+N] im Engadinischen und im Rumänischen’, in ed.) P. Wunderli/ I.Werlen/M. Grünert, *Italica - Raetica - Gallica*. Studia linguarum literarum artiumque in honorem Ricarda Liver, Tübingen u. Basel, Francke, 615-625.
- 2001 – ‘Caratteristiche tipologiche del romeno nell' ambito delle altre lingue romanze’, in *Studi linguistici alpini in onore di Giovan Battista Pellegrini*, Firenze, Istituto di Studi per l'Alto Adige, 45-51.
- 2000 – Grammaticalisation et modalités en roumain: le futur déictique et épistémique’, in ed. M.Coene/ W. De Mulder/ P. Dendale/ Y. D'Hulst, *Traiani Augusti vestigia pressa sequamur. Studia linguistica in honorem Lilianae Tasmowski*, Padova, Unipres, 429-441.

d) Conferințe

- 1968, august: invitație pentru conferințe la Universitatea din Kiel în cadrul societății *Societas Linguistica Europea*
- 1969, iulie: invitație de către prof. Parlangelila (Italia) pentru colaborarea la *Carta dei dialetti italiani*.
- 1969: invitație la Catedra de lingvistică romanică a Universității din Gand (Belgia), la prof. Louis Mourin

- iulie 2008, iulie 2009: cursuri de Lingvistică Romanică (Diversificarea latinei, Formarea limbilor romanice), la Cursurile de vară de la Procida, organizate de prof. Alberto Varvaro în cadrul *Société de Linguistique romane*.
- 2009: *Was hält die romanischen Sprachen zusammen* în semestrul de vară, la Universitatea din Köln.
- 2009: *Sémantique française* în semestrul actual de iarnă 2009, la Universitatea din Köln.

e) Colocvii și simpozioane (după 2000)

- 2009 – *Romania omnis: antiqua et moderna. Symposium linguistique en hommage à Maria Iliescu*, Université de Gand
- 2007 – Organizator al celui de al XXV *Congres de Linguistica si Filologie Romanica (CILPR)*, Innsbruck, Austria
- 2006 – *Al IX-lea Congres International al Societatii Internazionale de Linguistica si Filologie Italiana (SILFI)*: Florenta, + comunicare
- 2006 – *Langue et littérature française* : Craiova, + comunicare.
- 2005 – *Tagung des deutschen Romanistenverbandes* : Saarbrücken
- 2005 – *Langue et littérature française: nouvelles méthodes de recherches* : Craiova, + comunicare
- 2005 – *La temporalité déictique*, Anvers, + comunicare
- 2004 – *Al XIV-lea Congres CILPR*, Aberystwyth: organizarea secției de semantică si lexicologie, + comunicare
- 2004 – *Zum romanisch-deutschen und innerromanischen Sprachvergleich*: Leipzig, + comunicare
- 2003 – *Al VII-lea Congres de Latina vulgară si târzie*, Sevilla, + comunicare
- 2002 – *Lingua e cultura romena di fronte all'occidente*: Udine, + comunicare
- 2002 – *XXIII Congreso Internacional de Linguística y Filología Románica*: Salamanca, + comunicare

f) Compte rendus / Besprechungen

- 2009 – Necrolog Lotte Zörner dans RLiR 73, 307 – 308.
- 2008 – Reinhard Kiesler, Einführung in die Problematik des Vulgärlatein, Tübingen. Niemeyer, 2006, in RLiR 72, 578-582
- 2005 – Sabine Heinemann, *Studien zur Stellung des Friaulischen in der nördlichen Italo-romania*. Bonn. Romanistischer Verlag, 2003, 255 o. in RLiR 69, 241-244.
- 2005 – Necrolog Mioara Avram in RLiR 69.